

Boldogfa két évezredes temploma

2015 március 25. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

4

Átlag: 4 (1 szavazat)

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejtőzködő Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmetlenül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Szenc 15 ezer lakosú város a Budapest–Szob–Pozsony vasúti fővonal mentén. Hivatalosan csak négyezer magyar közülük, mégsem könnyű olyan járókelővel találkozni az utcán, aki ne magyarul beszélne. A közigazgatásilag Szenchez (Senec) tartozó, a város határától három kilométerre fekvő Boldogfa (szlovákul: Boldog) község lélekszáma 1975-ben 405 volt, ebből 395-en vallották magukat magyarnak. A 96 százalékos arány azóta romlott – sok szlovák újkapitalista vonult vissza a békés faluba a közeli fővárosból –, de azért a boldogfaiak most is magyarok.

A helység neve az ünnepélyesen szép régi magyar Boldogasszonyfalva szó rövidülésével keletkezett. A XVI. századig élt településnév – amint szlovák megfelelője, Matka Bozia és későbbi német változata, Frauendorf is – a falu ősi Nagyboldogasszony-templomára utal. Egy 660 éve, 1343. május 1-jén a pozsonyi káptalan előtt hitelesített záloglevélben szerepel először a „Szűz Mária tiszteletére emelt kőtemplom”. A most is látható épület ekkor már évtizedek óta megvolt. Keletkezése 1276 körülre tehető, amikor a terület birtokosa, egyben a falu kegyura, Tolvaj

Jakab plébánia alapítására szánta el magát. Az első templom nyugati oldalának két pilléren nyugvó karzata e mecenatúra máig látható bizonyítéka. A jellegzetesen XIII. századi falusi egyház hosszúkás hajójához kicsiny, félköríves szentély kapcsolódott. A bejárat a déli oldalon nyílt, fölötté három román stílusú tölcserablak bocsátotta be a fényt. A karzatot tartó oszlopok gondoskodtak a homlokzat fölé magasodó négyszögletes torony alátámasztásáról is. A tornyon látható kettős és hármás ikerablakok az 1200-as évek tipikus formajegyeit viselik magukon (a két hete látott nyitrai templom toronyablakai ugyanilyenek).

A téglából és – másodlagosan felhasznált – faragott kőből épült Árpád-kori templomot a következő évszázadban bővítették. A falu 1358-ban az óbudai klarissza apácák tulajdonába került; hamarosan Boldogasszonyfalva lett a ferencesek női rendjének Pozsony megyei birtokközpontja. A templom hajóját az 1360-as években kelet felé meghosszabbították, és a diadalíven túl azonos szélességű, sokszögű szentéllyel zárták le. Az új épületszakaszt az 1400-as években beboltozták. A tekintélyes falvastagság nem tette szükségessé külső támpillérek melléfalazását: a gótikus bordák oldalnyomása elvész a méternél vastagabb, gondosan rakott tömör faltömegben. Az egyszerű szerkesztésű hálóboltozat faragott gyámköveinek címerpajzs formája a XV. század utolsó évtizedére, Jagelló-házi uralkodóink korára jellemző.

1605-ben Bocskai Pozsony ellen vonuló hada elfoglalta, majd felgyújtotta a fallal kerített, a szenci katolikus polgárok által fegyverrel védelmezett boldogfai plébániatemplomot. A kárt hat év alatt kijavították, de a Bethlen Gábor-féle újabb háború során – 1619 és 1621 között – az épület megint megrongálódott. A közben kálvinista hitre áttért szenciek nemhogy nem renoválták, de építőanyagának javát is elhordták. Restaurálására 1706 után került sor, amikor a katolikusok visszakapták a községet. A munkálatok költségét a pozsonyi Szent Klára-apácarend fedezte.

1963-ig szinte még a emlékes szakma számára is ismeretlen volt a boldogfai templom. Az akkor megkezdett régészeti kutatás során feltárultak a vakolatrétegek alatt lappangó, minden építészeti korszakot átfogó részletek. Elkerült a déli fal román kori kapuzata, félköríves szentélyében egy különösen szép rajzú, faragott kőkeresztel; majd a falszövetből kirajzolódott egy római kori sírkápolna. A hétszer hét méteres pogány szentély kvádereinek nagy részét felhasználták a XIII. századi templom építéséhez. Egy helyben talált feliratos kőtábla tanúsága szerint az antik építmény Quintus Atilius és családja temetkezési helye volt a II. század közepén. Tehát a boldogfai templom falai nem kevesebb mint 18 évszázada – kis híján két évezrede – állnak.

Ludwig Emil, mno.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következő címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

[Tweet](#)

Raffay Ernő ajánlásával
Kortörténeti dokumentumgyűjtemény,
készült jelképesen **1919** sorszámozott példányban

Hangoskönyv CD melléklettel

NYOTAR MENEDZS
KÖNYVTERVÉZÉS

The advertisement features a red background with a black fist icon on the left. It displays a book cover titled 'A Magyar Kormányzat 1919-1920', a CD case, and two CD discs. A circular logo for 'NYOTAR MENEDZS KÖNYVTERVÉZÉS' is in the bottom right corner.

Ajánló